

Mazower, Mark: Hitlerjev imperij: nacistična vladavina v okupirani Evropi. Ljubljana, Beletrina, 2021. Število strani 849.

»Čeprav je vedno večje padanje in končno izumiranje človeških ras zelo zapleten problem, (je) odvisen od številnih vzrokov.« (iz knjige)

Vodilni britanski zgodovinar Mark Mazower nam v knjigi Hitlerjev imperij na podlagi izjemnega obsega in raznolikosti prvotnih raziskav razkriva povsem nova spoznanja o tem, kako so nacisti načrtovali, vzdrževali in izgubili prevlado nad Evropo, ter ponuja srh vzbujajočo sliko o svetu, kakršen bi bil, če bi nacisti v vojni zmagali.

Knjiga nas prisili, da opustimo dosedanja prepričanja o Tretjem rajhu, in prikaže, kako se je stranka pri svoji imperijski širitvi zgledovala po Ameriki in Veliki Britaniji. Ker nacisti niso bili politično kultivirani, niso zmogli vladati ozemlju, ki jih je osvojila njihova vojska, in to kljub šokantnemu razkritju o sodelovanju s poraženimi državami. Edinstvena, temeljna knjiga prinaša osupljivo in kontroverzno oceno o vzponu in padcu Tretjega rajha, izjemno argumentirano osvetljuje vrsto doslej neznanih dejstev o najhujši preizkušnji, kar sta jih prestala Evropa in svet, ter pomaga razumeti, kako je celina zdrsnila v katastrofo.

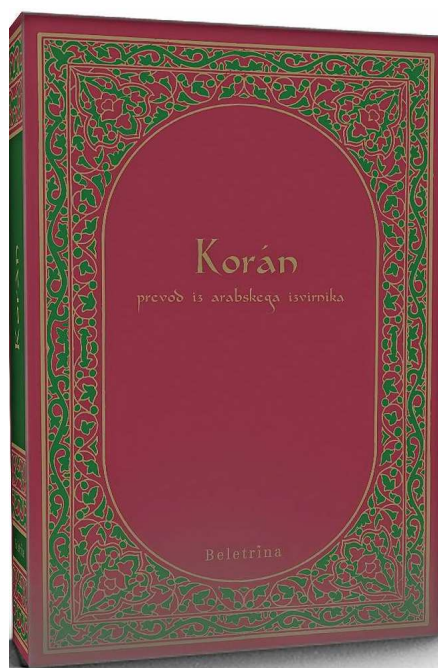

Semenič, Simona: Tri igre za punce. Ljubljana, Beletrina, 2021. Število strani 285.

*»... in kaj boš rekla
rekla bom samo nekaj
in kaj boš storila
skrila se bom v jezik
in zakaj
strah me je...« (iz knjige)*

Knjiga Tri igre za punce prinaša tri nova dramska besedila Simone Semenič: ti si čudež (Borštnikova nagrada za najboljšo uprizoritev leta 2019, Šeligova nagrada leta 2019, nominacija za Grumovo nagrado leta 2020), ni to to in lepe vide lepo gorijo (nominacija za Grumovo nagrado leta 2021).

Ob dramah je avtorica spremne besede Nina Dragičević zapisala: *»Dela Simone Semenič niso posamična, niso elementi, kontinuiteta so. Glavna osišča njenih tekstov črpajo iz glavnih osišč vseh družb – patriarhat, družbeno nasilje, nasilje nad telesom, nasilje nad seksualnostjo, nasilje nad prostorom itn. – avtorica pa jih razgalja in pogloblja, eno in isto vsakič znova novo. Staro, znano, živeto, v čemer se skriva neraziskano (in samoumevno) kot novo.«*

Korán: prevod iz arabskega izvirnika. Ljubljana, Beletrina, 2014. Število strani 608.

Korán (al-Qur'an, Recitiranje, Branje) je temelj islama, najmlajše svetovne vere, ki pa je že več kot petnajst stoletij vidno prisotna v svetovni zgodovini in v stremljenjih sveta po večnosti. Po svoji obliki je *Korán* knjiga v arabskem jeziku, ki so ga govorili v 7. stoletju v Meki in Arabiji. Korán na svojih straneh zaobjema sto štirinajst poglavij različnih dolžin in je tematsko zelo raznolika knjiga, ki govori o Bogu, človeku, svetu, naravi, življenju, smrti, o dobrem, zlu, o končni naravi stvari, o mejnih stanjih vseh stvaritev, skratka, *Korán* sporoča Velike Vesti o večnosti in času. Prevajalca, Mohsen Alhady in Margit P. Alhady, sta stremela k versko, to je pomensko ustreznemu prevodu, ki jasno in nedvoumno predstavlja ortodoksno islamsko tradicijo in ji v ničemer ne nasprotuje. V ta namen sta arabske besede, besedne zveze in raznovrstne pomene v *Koránu* sproti preverjala z Mohámedovimi hadisi in z različnimi tafsirji priznanih islamskih verskih učenjakov. Pričujoča slovenska izdaja *Korána* je nastajala kar deset let in je prvi slovenski prevod, ki je nastal po arabskem izvirniku.

»Ta prevod oziroma »interpretacija« bo slovenskemu bralcu, ki se bo knjige lotil iz religioznih vzgibov, kot tudi tistemu, ki se je bo lotil iz laičnih, vsebino predstavila v bolj pristni luči, mimo njega pa ne bo mogel noben kasnejši slovenski prevod.« (Igor Bratož, Delo)«

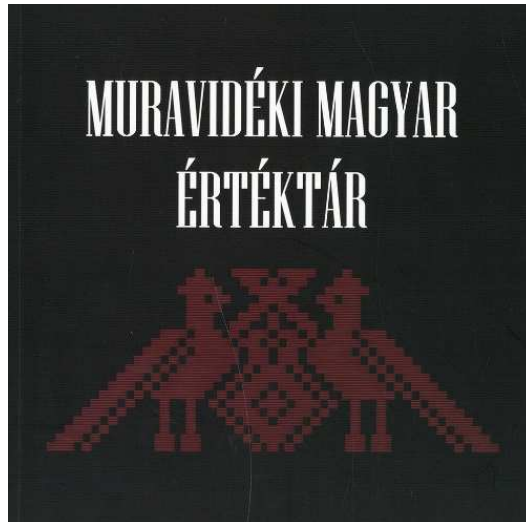

Godina Vuk, Vesna: Zablode postsocializma, Ljubljana, Beletrina, 2014. Število strani 286.

Slovenska situacija spominja na šolarja, ki dobi matematično nalogo, ki je sploh ne prepozna. In je zato ne more izračunati. Iz česar sledi prvi odgovor na zgornje vprašanje: naprej je treba razumeti problem. Šele nato vleči poteze za njegovo reševanje. (iz knjige)

Pred nami je intrigantna analiza razlogov, zakaj je Slovenija zašla v krizo. Osnovna diagnoza Vesne V. Godina zveni na videz preprosto: kapitalizem smo uvozili na nam tuj, se pravi neindigeniziran način, kar je nujno proizvedlo ekonomsko, socialno in politično krizo. A knjiga se tu ne ustavi, marveč postreže s kritiko klasičnih, večinoma ekonomskih receptov za rešitev ter začrta antropološki okvir slovenske postsocialistične kriminalke z vrsto prodornih primerjav z drugimi evropskimi državami. Vesna V. Godina (roj. 1957) predava socialno in kulturno antropologijo na Filozofski fakulteti Univerze v Mariboru. Leta 2003 je kot Fulbrightova štipendistka raziskovala in poučevala na Havajski pacifiški univerzi (HPU) na Havajih. Med drugim je članica Mednarodne zveze za antropološko in etnološko znanost (IUAES), v okviru katere je leta 1995 ustanovila Komisijo za teoretsko antropologijo (COTA), ki ji je dolga leta tudi predsedovala, ter soustanoviteljica Komisije za etične odnose (COER). Njena bibliografija obsega več kot 600 bibliografskih enot. Ukvarja se tudi s pisanjem za revije in časopise. Je ena najbolj branih slovenskih družbenih kritičark.

»Knjiga ni samo odlična analiza razlogov, zakaj smo v Sloveniji zašli v krizo. Temveč ponuja tudi odgovore na vprašanje, kako se iz nje izvleči. (Danaja Lorenčič, Sensa)«

Muravidéki Magyar Értéktár 2021. Lendava, MMÖNK, 2021. Število strani 179.

Muravidéki Magyar Értéktár: a Muravidéken élő magyarságra jellemző nemzeti értékek közül a Muravidéki Magyar Értéktár Bizottság által külhoni értéké nyilvánított értékek adatait tartalmazó gyűjtemény.

Minden közösségnek vannak értékei! Ez az egyik legfontosabb üzenete a Magyar Országgyűlés által elfogadott, a magyar nemzeti értékekről és hungarikumokról szóló törvénynek. A legkisebb közösségnek is vannak értékei, függetlenül attól, hogy hány tagja van és hol helyezkedik el.

A Muravidék nemzetiségileg vegyesen lakott területe számos magyar nemzeti értékkel, népművészeti és kulturális hagyománnyal, épített örökséggel, gasztronómiai különlegességgel rendelkezik, amelyek megőrzése feltétlenül indokolt és szükséges. Ezért döntött úgy a Muravidéki Magyar Önkormányzati Nemzeti Közösség Tanácsa, hogy létrehozza a Muravidéki Magyar Értéktárat, illetve az értéktár létesítésével kapcsolatos feladatok ellátására a Muravidéki Magyar Értéktár Bizottságot. A döntés háttérében a magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló törvény áll, amely jogszabályok értelmében a nemzeti értékek adatait a települési, tájegységi és megyei értéktárakban, az ágazati értéktárakban, a külhoni magyar értéktárakban, a Magyar Értéktárban, valamint a Hungarikumok Gyűjteményében – szakterületenkénti kategóriák szerint – kell azonosítani és rendszerezni.

Križanec, B.: Slovenija zelena dežela, Ljubljana, Pogled, 2021. Število strani 245.

»Povsod, kjer mi seže pogled, lepota zasanjana...«

(M. Stare, S. in V. Avsenik)

Ob prebiranju monografije Slovenija, zelena dežela, se tako v domačinih kot v tistih, ki Slovenijo obiščejo prvič, prebudi popotniška želja, ki obiskovalce vodi po čarobnih poteh, na katerih odkrivajo bogato zgodovino, navdihujoče umetniške stvaritve in neokrnjeno naravo.

Prevodi opisov znamenitosti v angleščino in nemščino pa slovensko pokrajino približujejo tudi tujcem, ki želijo поближе spoznati ta biser narave in ga dodati na svoj seznam navdušujočih, sproščujočih in v vseh pogledih vabljivih turističnih destinacij.

Leta 1991 je med Panonsko nižino in Jadranskim morjem nastala nova srednjeevropska država Slovenija in tako praznuje ta majhna, z biseri naravne in kulturne dediščine bogata Slovenija letos svoj 30. rojstni dan. Težko bi rekla, da obstaja glede na njen »skromen« obseg še kakšna bolj raznolika država, kot je Slovenija s svojimi obširnimi gozdovi, Kočevskim pragozdom, kjer se skrivajo risi, medvedi in volkovi, z mogočnimi Alpami, ki jih krasijo številna alpska jezera, slapovi in gorski očaki, med katerimi se s svojimi 2864 metri bohota Triglav, naša najvišja gora in naš simbol, upodobljen v državnem grbu.

Mogočni Triglav bdi tudi nad Kamniško-Savinjskimi Alpami in Karavankami, pazi na apnenčasto-podzemeljski svet Krasa, se že stoletja spogleduje z Jadranskim morjem, ki velja za »slovensko okno v svet«, skrbno varuje vinorodno bogastvo vse od Vipavske doline pa do Prekmurja, kjer se njegov pogled med nizkimi goricami in za obrečnimi ravnici reke Mure zaključuje. Vse lepote Slovenije so prikazane v tej knjigi in ko obrneš zadnji njen list, se ti postavljata zgolj dve retorični vprašanji Kje najti še lepši je svet? Kje lepše je kot doma?, ki si ju je postavil tudi naš legendarni Slavko Avsenik v pesmi Slovenija, od kod lepote tvoje.

Dr. Renata Debeljak